

Žorž Simenon

MEGRE U PIKRATU

Prevela s francuskog
Gordana Breberina

 Laguna 

Naslov originala

Georges Simenon

MAIGRET AU PICRATT'S

Copyright © 1950 Georges Simenon Limited
(a Chorion Company)

Translation Copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

J

Za policajca Žisjoma, koga je posao svake noći dovodio u određeno vreme na ista mesta, kretanje svih tih ljudi bilo je toliko uobičajeno da ga je primećivao isto onako nesvesno kako ljudi koji stanuju u blizini železničke stanice primećuju dolaske i odlaske vozova.

Padao je vlažan sneg i Žisjom se nakratko sklonio u ulaz jedne zgrade na uglu ulica Fonten i Pigal. Crveni natpis *Pikrat* bio je jedan od malobrojnih koji su još svetleli u toj četvrti; njegovi odsjaji na mokrom pločniku podsećali su na lokve krvi.

Bio je ponedeljak, mrtav dan na Monmartru. Žisjom bi mogao da navede kojim se tačno redosledom zatvara veći-na noćnih lokala. Video je da se konačno ugasio i neonski natpis iznad *Pikrata* i da je gazda, nizak i stamen čovek u svetlosmeđoj kabanici prebačenoj preko smokinga, izašao da spusti roletnu.

Neka prilika, nalik na dečaka, šmugnu uza zidove niz Ulicu Pigal prema Ulici Blanš. Onda se dvojica muškaraca, od kojih je jedan nosio ispod miške kutiju za saksofon, zaputiše ka Trgu Kliši.

Samo čas kasnije još jedan čovek, s podignutim okovratnikom kaputa, krenu prema raskrsnici kod Ulice Sen Žorž.

Policajac Žisjom nije znao kako se ti ljudi zovu, poznao ih je samo iz viđenja, ali su sve te siluete, kao i stotine drugih, za njega imale određeni smisao.

Znao je da će sada izaći i jedna žena, u svetlom, vrlo kratkom krznenom kaputu, natakarena na previsoke potpetice, i da će koračati vrlo brzo, kao da se plaši što je sama na ulici u četiri sata ujutru, iako treba da pređe samo stotinak metara kako bi stigla do kuće u kojoj stanuje. Morala je da zvoni zato što su vrata u to doba zaključana.

Najzad se pojaviše i one dve koje su uvek izlazile zajedno, poslednje, i koje su usput poluglasno razgovarale dok ne stignu do ugla, gde bi se rastale. Jedna, starija i viša, otišla je, njišući kukovima, niz Ulicu Pigal do Ulice Lepik, gde ju je Žisjom ponekad viđao kako ulazi u kuću. Druga je oklevala, posmatrala ga je kao da hoće da mu se obrati, a onda se, umesto da ode niz Ulicu Notr Dam de Loret, kao što je trebalo da uradi, zaputi ka baru na uglu Ulice Due, u kome je još gorelo svetlo.

Delovala je pripito. Bila je gologlava. Zlatasta kosa joj se presijavala svaki put kad bi prošla ispod ulične svetiljke. Koračala je polako, zastajkujući; činilo se da razgovara sama sa sobom.

Vlasnik bara je prisnim glasom upita:

„Kafu, Arleta?“

„S nečim žestokim.“

Istog trenu vazduh ispuni karakterističan miris ruma koji je zagrejala vrela kafa. Za šankom su pila dvojica-trojica muškaraca, ali ih ona i ne pogleda.

Vlasnik bara je kasnije izjavio:

„Izgledala je veoma umorno.“

Verovatno je zato naručila još jednu kafu, ovoga puta s duplim rumom, i prilično se namučila dok je vadila novac iz tašne.

„Laku noć.“

„Laku noć.“

Policajac Žisjom je video kako se vraća korakom još nesigurnijim nego kad je išla ka baru. Kad je stigla blizu njega, primetila ga je u mraku, prišla mu i rekla:

„Hoću da podnesem prijavu policiji.“

„To je bar lako“, odgovorio joj je. „Znate gde je kome-sarijat.“

On se nalazio maltene preko puta, nešto dalje od *Pikrata*, u La Rošfukoovoj ulici. S mesta gde su stajali oboje su mogli da vide plavu svetiljku na zgradi i bicikle koje su pripadnici biciklističke jedinice prislonili uza zid.

U prvi mah je pomislio da neće otići. Ali onda je video kao prelazi ulicu i ulazi u zgradu policije.

Bilo je pola pet kad se obrela u slabo osvetljenoj kancelariji, gde je zatekla samo brigadira Simona i jednog mladog policajca bez čina. Ponovila je:

„Hoću da podnesem prijavu.“

„Slušam te, lutko“, odgovori Simon. On je već dvadeset godina radio u toj četvrti i navikao je na ovakve situacije.

Šminka na njenom napadno namazanom licu polako se razlivala. Nosila je crnu satensku haljinu, a preko nje bundu od veštačkog vizona. Malo se klatila i pridržavala se za ogradu koja policajce razdvaja od dela prostorije predviđenog za građanstvo.

„Radi se o zločinu.“

„Neko je izvršio zločin?“

Na zidu je bio veliki električni sat i ona ga pogleda kao da položaj kazaljki ima za nju neko posebno značenje.

„Ne znam da li je izvršen.“

„Onda to nije zločin.“

Brigadir namignu mladom kolegi.

„Verovatno će biti izvršen. Sigurno će biti izvršen.“

„Ko ti je to rekao?“

Videlo se da s mukom prati sopstvene misli.

„Dvojica muškaraca, maločas.“

„Ko su ta dvojica?“

„Gosti. Ja radim u *Pikratu*.“

„I mislio sam da sam te već negde video. Ti se tamo svlačiš, je l' da?“

Brigadir nije nikada gledao striptiz u *Pikratu*, ali je svakog jutra i svake večeri prolazio pored bara i u izlogu je video uvećanu fotografiju žene koja je sada stajala pred njim i manje fotografije drugih dveju devojaka.

„Gosti su ti, dakle, rekli da će biti izvršen zločin?“

„Nisu meni.“

„Nego kome?“

„Razgovarali su međusobno.“

„A ti si slušala?“

„Da. Nisam sve čula. Razdvajala nas je pregrada.“

Brigadir Simon je razumeo i taj detalj. Kad je prolazio pored bara dok su ga čistili, vrata su obično bila otvorena. Videla se mračna prostorija, sva u crvenom, sa sjajnim podijumom i pregradama koje su razdvajale stolove, poredane duž zidova.

„Pričaj. Kad je to bilo?“

„Noćas. Pre otprilike dva sata. Da, mora da je bilo dva ujutru. Nisam još bila izvela svoju tačku po drugi put.“

„I šta su rekla ta dvojica gostiju?“

„Stariji je rekao da će ubiti groficu.“

„Koji groficu?“

„Ne znam.“

„Kada?“

„Verovatno danas.“

„Nije se bojao da ga čuješ.“

„Nije znao da sam s druge strane pregrade.“

„Bila si sama?“

„Ne. S jednim gostom.“

„Koga poznaješ?“

„Da.“

„Ko je on?“

„Ne znam mu prezime. Zove se Alber.“

„I on je čuo?“

„Ne verujem.“
 „A zašto on nije čuo?“
 „Zato što me je držao za ruke i pričao.“
 „O ljubavi?“
 „Da.“
 „A ti si za to vreme slušala razgovor za drugim stolom? Možeš li da se setiš šta su tačno rekli?“
 „Ne baš.“
 „Pijana si?“
 „Pila sam, ali još znam šta govorim.“
 „Piješ toliko svake noći?“
 „Ne ovoliko.“
 „Pila si sa Alberom?“
 „Naručili smo samo jednu bocu šampanjca. Nisam htela da baca novac.“
 „Nije bogat?“
 „Mlad je.“
 „I zaljubljen u tebe?“
 „Da. Hteo bi da napustim bar.“
 „Bila si, dakle, s njim kad su ta dvojica došla i sela s druge strane pregrade.“
 „Tako je.“
 „Nisi ih videla?“
 „Videla sam ih kasnije, s leđa, kad su odlazili.“
 „Dugo su se zadržali?“
 „Možda jedno pola sata.“
 „Pili su šampanjac s tvojim koleginicama?“

„Nisu. Mislim da su naručili konjak.“
 „I odmah su počeli da pričaju o grofici?“
 „Nisu odmah. U početku nisam obraćala pažnju. Najpre sam čula rečenicu koja je glasila otprilike ovako:
 'Znaš, ona još ima veći deo nakita, ali ako ovako nastavi, neće joj dugo potrajati.'
 „Možeš li da opišeš glas?“
 „Običan muški glas. Glas sredovečnog čoveka. Dok su izlazili, videla sam da je jedan nizak, zdepast i sêd. Verovatno je to on rekao.“
 „Zašto?“
 „Zato što je drugi bio mlađi, a to nije bio glas nekog mladića.“
 „Kako je bio obučen?“
 „Nisam obratila pažnju. Mislim da je bio u tamnom, možda crnom odelu.“
 „Ostavili su kapute u garderobi?“
 „Pretpostavljam.“
 „Znači, rekao je da grofica još ima jedan deo nakita, ali da joj neće dugo potrajati ako ovako nastavi.“
 „Tako je.“
 „I kako je rekao da namerava da je ubije?“
 Bila je vrlo mlada, mnogo mlađa nego što je želela da ljudi misle. Na momente je izgledala kao devojčica koja samo što se nije uspaničila. U tim trenucima zurila je u sat kao da će joj on pomoći. Njihala se jedva primetno. Očigledno je bila mrtva umorna. Brigadir je mogao da

oseti zadah znoja ispod njenog pazuha, pomešan sa mirisom pudera.

„I kako je rekao da namerava da je ubije?“, ponovi on.

„To ne znam. Vidite, nisam bila sama. Nisam sve vreme mogla da slušam.“

„Alber te je spopadao?“

„Nije. Držao me je za ruke. Onaj stariji je otprilike rekao: 'Odlučio sam da to obavim noćas.'“

„To ne znači da će da je ubije. To može da znači da će joj ukrasti nakit. Možda je to neki zajmodavac koji je naprosto odlučio da utera dug.“

Ona mu pomalo tvrdoglavo odvrati:

„Nije.“

„Otkud ti to znaš?“

„Zato što nije.“

„Jasno je rekao da će da je ubije?“

„Sigurna sam da namerava to da uradi. Ne sećam se tačno njegovih reči.“

„Sigurna si da ga nisi pogrešno razumela?“

„Sigurna.“

„Otada su prošla dva sata?“

„Malo više.“

„Iako si znala da neko namerava da izvrši zločin, tek si sad došla to da prijaviš?“

„Prepala sam se. Osim toga, nisam mogla da odem iz *Pikrata* pre zatvaranja. Alfonsi je vrlo strog što se toga tiče.“

„Ne bi te pustio čak i da si mu rekla istinu?“

„Sigurno bi mi odgovorio da gledam svoja posla.“

„Pokušaj da se setiš svake reči koju su izgovorili.“

„Nisu mnogo pričali. Nisam sve ni čula. Svirala je muzika. A i Tanja je izvodila svoju tačku.“

Brigadir je već neko vreme zapisivao nešto u beležnicu, ali nekako nevoljno, kao da ne veruje previše u njenu priču.

„Poznaješ li ti neku groficu?“

„Mislim da ne.“

„Dolazi li neka grofica u bar?“

„Tamo ne svraća mnogo žena. Nikad nisam čula da pominju neku gošću koja je grofica.“

„Nisi uspela da im vidiš lica?“

„Nisam se usudila. Bojala sam se.“

„Čega si se bojala?“

„Da će pomisliti kako sam prisluškivala.“

„Kako su oslovljavali jedan drugog?“

„Nisam čula. Mislim da se jedan od njih dvojice zove Oskar. Nisam sigurna. Mislim da sam previše popila. Boli me glava. Spava mi se. Da sam znala da mi nećete poverovati, ne bih ni dolazila.“

„Sedi tamo.“

„Zar ne mogu da idem?“

„Ne odmah.“

Pokazao joj je klupu pored zida, ispod crno-belih službenih oglasa.

Ali čim je sela, ponovo ju je pozvao:

„Kako se zoveš?“

„Arleta.“

„Kako ti je pravo ime? Imaš li ličnu kartu?“

Ona je izvadi iz tašne i pruži mu je. On pročitao: „Žana-Mari-Marsel Lele, dvadeset četiri godine, rođena u Mulenu, plesačica, Ulica Notr Dam de Loret br. 42, Pariz.“

„Pa ne zoveš se Arleta?“

„To mi je umetničko ime.“

„Nastupala si u pozorištu?“

„Ne u pravom pozorištu.“

On slegnu ramenima, pa joj vrati ličnu kartu pošto je prethodno prepisao podatke.

„Idi sad sedi.“

A onda šapnu mladom kolegi da pripazi na nju, ode u susednu kancelariju da telefonira kako ne bi mogla da ga čuje i pozva dežurnu službu policije.

„Jesi li ti, Luje? Ovde Simon iz La Rošfukoove. Da nije kojim slučajem noćas ubijena neka grofica?“

„Zašto baš grofica?“

„Ne znam. Verovatno je samo šala. Ženska deluje čaknuto. U svakom slučaju, prilično je pijana. Navodno je čula kako se dva tipa dogovaraju da ubiju neku groficu koja ima dosta nakita.“

„Nije mi poznato. Ništa nam nije prijavljeno.“

„Javi mi ako se desi tako nešto.“

Još su malo procaskali. Kad se Simon vratio u sobu za stranke, Arleta je spavala, kao da se nalazi u čekaonici na železničkoj stanici. Položaj njenog tela bio je toliko

karakterističan da bi čovek nehotice potražio putnu torbu kraj njenih nogu.

U sedam sati, kad je Žakar došao da zameni brigadira Simona, ona je i dalje spavala, i Simon ukratko ispriča kolegi šta se desilo; probudila se upravo u trenutku kad je odlazio, ali nije želeo da se zadržava.

Ona začuđeno pogleda novog policajca s crnim brčićima, a zatim zabrinuto potraži očima sat i skoči na noge.

„Moram da idem“, reče.

„Samo tren, lutko.“

„Šta hoćete od mene?“

„Možda se sada, pošto ste odspavali, jasnije sećate noćasnijih događaja?“

Sada je delovala nabusito i koža joj je nekako čudno blistala, naročito na mestima gde su joj obrve bile počupane.

„Rekla sam sve što znam. Moram da idem kući.“

„Kako je izgledao taj Oskar?“

„Koji Oskar?“

Policajac je imao pred sobom zapisnik koji je Simon sastavio dok je ona spavala.

„Onaj koji je nameravao da ubije groficu?“

„Nisam rekla da se zove Oskar.“

„Pa kako se onda zove?“

„Ne znam. Ne sećam se više šta sam ispričala. Pila sam.“

„Znači li to da si izmislila celu priču?“

„Nisam to rekla. Čula sam dvojicu muškaraca koji su razgovarali iza pregrade, ali samo pojedine delove rečenica. Možda sam se prevarila.“

„Pa zašto si onda dolazila ovamo?“

„Kažem vam da sam pila. Kad čovek popije, vidi stvari u drugom svetlu i sklon je da ih preuveliča.“

„Nije pominjana nikakva grofica?“

„Ma jeste... čini mi se...“

„A njen nakit?“

„Pričali su o nakitu.“

„I rekli su da će to noćas da obave?“

„Čini mi se da sam tako čula. Tada sam već bila prilično pod gasom.“

„S kim si pila?“

„S gostima.“

„I sa jednim koji se zove Alber?“

„Da. A ni njega baš ne poznajem dobro. Sve njih znam samo iz viđenja.“

„Uključujući i Oskara?“

„Zašto se stalno vraćate na to ime?“

„Da li bi ga prepoznala?“

„Videla sam ga samo s leđa.“

„Ljude možemo sasvim dobro da prepoznamo i s leđa.“

„Nisam sigurna. Možda.“

Nečeg se setila, pa upita policajca:

„Je l' neko ubijen?“

Pošto joj nije odgovorio, unervozila se. Verovatno je bila užasno mamurna. Njene plave oči bile su nekako

razvodnjene, a ruž joj se razmazao, pa su joj usta bila nesrazmerno velika.

„Ne mogu da idem kući?“

„Ne još.“

„Nisam ništa uradila.“

U prostoriji je sada bilo nekoliko policajaca, koji su, u dokolici, pričali viceve. Žakar pozva dežurnu službu, gde i dalje nisu znali ništa o smrti neke grofice, a onda nagonski okrenu telefon Kriminalističke policije na Keju Orfevr kako bi skinuo odgovornost sa sebe.

Lika, koji je upravo došao u smenu i još se nije bio potpuno razbudio, odgovori za svaki slučaj:

„Pošaljite je ovamo.“

Posle toga je sasvim zaboravio na nju. Stigao je i Megre, koji prvo baci pogled na noćne izveštaje, pa tek onda skinu kaput i šešir.

Kiša je i dalje padala. Dan je bio nekako lepljiv. Većina ljudi bila je tog jutra loše volje.

Nekoliko minuta posle devet jedan policajac iz IX arondismana dovede Arletu na Kej Orfevr. To je bio neki novajlija, koji još nije dobro poznao zgradu i, dok je mlada žena išla za njim, pokucao je na više vrata.

Tako je pokucao i na vrata kancelarije u kojoj su se nalazili inspektori i u kojoj je mladi Lapoant sedeo na rubu stola i pušio cigaretu.

„Treba mi brigadir Lika.“

Nije primetio da Lapoant i Arleta zure jedno u drugo. Kad su mu pokazali na susednu kancelariju, on zatvori vrata.

„Sedite“, reče Lika plesačici.

Megre, koji je, po svom običaju, obilazio kancelarije dok ne počne jutarnji sastanak, stajao je u tom trenutku pored kamina i punio lulu.

„Ova devojka“, objasni mu Lika, „tvrdi da je čula kako se dvojica muškaraca dogovaraju da ubiju neku groficu.“

Ona mu odgovori odlučno i oštro, tonom potpuno drugačijim od onog kojim je razgovarala do maločas:

„Nikada to nisam rekla.“

„Ispričali ste kako ste čuli dvojicu muškaraca...“

„Bila sam pijana.“

„Sve ste, znači, izmislili?“

„Da.“

„Zašto?“

„Ne znam. Sve mi se smučilo. Nije mi se išlo kući i slučajno sam ušla u komesarijat.“

Megre je radoznalo pogleda, pa nastavi da pregleda papire.

„Znači li to da niko nije ni pominjao nikakvu groficu?“

„Nije...“

„Uopšte?“

„Dobro, možda sam i načula razgovor o nekoj grofici. Čovek, znate i sami, ponekad čuje u prolazu neku reč koja mu se onda ureže u pamćenje.“

„To se noćas desilo?“

„Verovatno.“

„I onda ste na osnovu toga izmislili celu priču?“

„A vi znate šta pričate kad ste pijani?“

Megre se nasmeši. Lika je očigledno bio ljut.

„Zar ne znate da je to krivično delo?“

„Šta to?“

„Davanje lažne izjave. Mogli bismo da pokrenemo postupak zbog povrede...“

„Baš me briga. Hoću samo da me pustite kući da legnem.“

„Živite sami?“

„Naravno!“

Megre se opet nasmeši.

„Ne sećate se ni gosta s kojim ste popili flašu šampanjca, koji vas je držao za ruke i koji se zove Alber?“

„Ne sećam se maltene ničega. Treba li to da vam nacrtam? U *Pikratu* će vam svi reći da sam bila mrtva pijana.“

„Od koliko sati?“

„Počela sam da pijem još sinoć, ako baš hoćete tačno da znate.“

„S kim?“

„Sama.“

„Gde?“

„Svuda pomalo. Po barovima. Vidi se da nikada niste živeli sami.“

Ova opaska je bila smešna, budući da se mali Lika toliko trudio da deluje strogo.

Kako je krenulo, ceo dan će padati hladna i dosadna kiša, nebo će biti tmurno i u svim kancelarijama će goreti svetlo, dok će na podu ostajati tragovi vlažnih đonova.

Lika se bavio jednim drugim slučajem, provalnom krađom u nekom skladištu na Keju Žavel, i žurilo mu se da ode tamo. On pogleda Megrea kao da ga pita:

„Šta da radim s njom?“

Kako je baš u tom trenutku odjeknulo zvono koje je pozivalo na jutarnji sastanak, Megre slegnu ramenima. To je značilo:

„To je tvoja stvar.“

„Imate li telefon?“, upita opet brigadir.

„Telefon je kod kućepaziteljke.“

„Živate u iznajmljenom stanu?“

„Ne. Imam svoj stan.“

„Živate sami?“

„To sam vam već rekla.“

„Ne bojite se da ćete naleteti na Oskara ako vas pustim?“

„Hoću samo da idem kući.“

Nisu mogli da je zadrže zato što je u policiji pričala izmišljotine.

„Pozovite me ako se ponovo pojavi“, reče Lika dok je ustajao. „Pretpostavljam da ne nameravate nikuda da putujete?“

„Ne. Zašto?“

On joj otvori vrata i isprati je pogledom dok se udaljavala niz širok hodnik. Kad je stigla do vrha stepenica, malo je oklevala. Ljudi su se okretali za njom. Videlo se da pripada jednom drugom svetu, onom noćnom, tako da je na jarkoj svetlosti zimskog dana izgledala gotovo nepristojno.

Lika je u kancelariji osećao miris koji je ostao iza nje, miris žene, maltene miris kreveta. On još jednom pozva dežurnu službu.

„Nema još ništa o grofici?“

„Nema.“

Onda otvori vrata kancelarije u kojoj su sedeli inspektori.

„Lapoante...“, zovnu i ne pogledavši unutra.

Neki glas, koji nije pripadao mladom inspektor, odgovori:

„Upravo je izašao.“

„Nije rekao kuda ide?“

„Kazao je da će se odmah vratiti.“

„Reci mu da mi je potreban.“

„Ne zbog Arlete ili zbog grofice, nego zato da me otprati na Kej Žavel“, reče u sebi.

Lapoant se vratio posle četvrt sata. Njih dvojica onda obukoše kapute, staviše šešire i odoše da uhvate voz podzemne železnice kod Šatlea.

Izlazeći iz načelnikove kancelarije, gde su održavani jutarnji sastanci, Megre sede pred gomilu fascikli, zapali lulu i zareče se da celo prepodne neće ustajati od stola.

Verovatno je bilo oko pola deset kad je Arleta izašla iz Kriminalističke policije. Nikoga nije bilo briga da li će u Ulicu Notr Dam de Loret otići metroom ili autobusom.

Možda je svratila u neki bar da pojede kiflu i popije kafu sa slatkom pavlakom?

Kućepaziteljka nije videla kad je ušla. Mnogo je, naime, sveta prolazilo kroz tu zgradu na nekoliko koraka od Trga Sen Žorž.

Bilo je skoro jedanaest kad je kućepaziteljka krenula da mete stepenište u ulazu *b*. Iznenadila se kad je videla da su vrata Arletinog stana odškrinuta.

Na Keju Žavel, Lapoant je delovao odsutno, zabrinuto. Pošto mu je izgledao čudno, Lika ga je pitao da li se dobro oseća.

„Mislim da sam nazebao.“

Njih dvojica su još ispitivali ljude koji su stanovali u blizini opljačkanog skladišta kad je u Megreovoj kancelariji zazvonio telefon.

„Ovde komesar četvrti Sen Žorž...“

To je bila stanica u La Rošfukoovoj, u koju je Arleta ušla tog jutra oko pola pet i u kojoj je odspavala na klupi.

„Sekretar mi je rekao da smo jutros poslali kod vas devojkicu po imenu Žana Lele, zvana Arleta, koja je tvrdila da je čula razgovor o ubistvu neke grofice?“

„Nisam baš u toku“, odgovori Megre nabraivši čelo. „Ubijena je?“

„Da. Upravo su je pronašli zadavljenu u njenom stanu.“

„Bila je u krevetu?“

„Ne.“

„Imala je odeću na sebi?“

„Da.“

„A kaput?“

„Ne. Bila je u crnoj svilenkastoj haljini. Tako su mi bar rekli moji ljudi. Još nisam bio tamo. Hteo sam prvo vas obavestiti. Izgleda da nije izmislila tu priču.“

„Naravno da je nije izmislila.“

„Još nema nikakvih vesti o grofici?“

„Zasad nema. Verovatno ćemo morati da pričekamo.“

„Hoćete li vi obavestiti istražnog sudiju?“

„Pozvaću ga telefonom i odmah dolazim.“

„Mislim da je tako najbolje. Zanimljiv slučaj, zar ne? Brigadir koji je noćas bio dežuran nije baš bio zabrinut, jer je bila pijana. Vidimo se uskoro.“

„Doviđenja.“

Megre je želeo da Lika pođe s njim, ali kad je stigao da njegove prazne kancelarije, seti se slučaja na Keju Žavel. Ni Lapoant nije bio u zgradi. Žanvje se upravo vratio i još nije bio skinuo hladnu i mokru kabanicu.

„Hajde sa mnom!“

Kao i obično, Megre stavi dve lule u džep.

Žanvje parkira mali automobil Kriminalističke policije pored pločnika i njih dvojica istovremeno napraviše istovetan pokret kako bi proverili broj kuće, a onda se iznenađeno pogledaše. Na pločniku nije bilo uobičajene gužve. Nikoga nije bilo ni u ulazu, niti u dvorištu. Policajac koga su poslali iz komesarijata da bi održavao red šetkao se nedaleko odatle.

Ubrzo će saznati zašto je tako. Gospodin Belan, komesar te četvrti, otvori im vrata kućepaziteljkinog stana. Pored njega je stajala krupna, staložena žena pametnog lica.

„Gospođa Bue“, predstavi je on. „Udata je za policajca. Kad je otkrila leš, zaključala je vrata rezervnim ključem, sišla i pozvala me telefonom. U kući još niko ne zna šta se desilo.“

Ona polako klimnu glavom kao da se zahvaljuje na pohvalnim rečima.

„Zar gore nema nikoga?“, upita Megre.

„Inspektor Lonjon je otišao u stan zajedno sa lekarom. Ja sam u međuvremenu razgovarao sa gospođom Bue i pokušali smo da dokučimo ko bi mogla da bude ta grofica.“

„Mislim da u našem kraju ne živi nijedna grofica“, reče žena.

Po njenom držanju, glasu i govoru videlo se da je savršen svedok.

„Ta cura uopšte nije bila loša. Nisam je često viđala, pošto se obično vraćala kući u sitne sate, a danju je uglavnom spavala.“

„Dugo je ovde stanovala?“

„Dve godine. Živela je u dvosobnom stanu u ulazu *b*, u dvorištu.“

„Često je imala goste?“

„Skoro nikada.“

„A da li su je posećivali muškarci?“

„Ako su i dolazili, ja ih nisam videla. Osim u početku. Kad se doselila i kad joj je stigao nameštaj, primetila sam jednom ili dvaput jednog sredovečnog muškarca, za koga sam u prvi mah pomislila da joj je otac. Bio je to neki nizak, vrlo plećat čovek. Nikada mi se nije obratio ni jednom jedinom rečju. Koliko je meni poznato, kasnije nije više dolazio. U zgradi živi mnogo stanara, a u ulazu *a* ima i kancelarija, tako da svaki čas neko prolazi.“

„Verovatno ću se vratiti da još malo porazgovaram s vama.“

Kuća je bila stara. Iz ulaza su vodila dva stepeništa, jedno na levu, a drugo na desnu stranu. Oba su bila mračna i prepuna granitnih i emajliranih pločica sa nazivima lokala: ženski frizer na međuspratu; maserka na prvom i preduzeće za izradu veštačkog cveća na drugom spratu, advokatska kancelarija, pa čak i jedna izuzetno vidovita gatar. Kamene ploče u dvorištu presijavale su se od kiše; iznad ulaza u zgradu, koja se uzdizala pred njima, crnom bojom je bilo ispisano slovo *b*.

Popeše se na treći sprat, ostavljajući tamne tragove na stepenicama. Dok su prolazili, otvorila su se samo jedna vrata i na njima se pojavila neka debela žena retke kose namotane na papilotne. Ona ih začuđeno pogleda, a onda se zatvori u stan i zaključa.

Inspektor Lonjon iz policijskog komesarijata četvrti Sen Žorž dočeka ih, po svom običaju, sav narogušen. On uputi Megreu pogled koji je značio:

„Tačno sam znao!“

Nije on znao da će ova devojka biti zadavljena, nego da će Megre, čim se u njegovoj četvrti dogodi ubistvo i čim njega pošalju na mesto zločina, dojuriti da mu preotme slučaj.

„Nisam ništa dirao“, reče što je zvaničnije mogao. „Lekar je još u spavaćoj sobi.“

Po takvom vremenu nijedan stan ne bi delovao veselo. Bio je to jedan od onih sumornih dana kad se čovek pita šta tražimo na ovoj planeti i zašto se toliko zlopatimo da bismo na njoj ostali.

Prva prostorija bila je lepo uređena, izuzetno čista i, protivno svim očekivanjima, savršeno uredna dnevna soba. U oči je najpre padao parket koji je bio uglaćan kao u samostanu. U vazduhu se osećao miris sredstva za glačanje. Ne sme zaboraviti da pita kućepaziteljku da li je Arleta sama spremala stan.

Kroz odškrinuta vrata ugledaše doktora Paskjea, koji je oblačio kaput i vraćao instrumente u torbu. Na prostirci od bele kozje kože, koja je stajala pored razmeštenog kreveta, ležalo je telo u crnoj satenskoj haljini. Devojčine ruke bile su izrazito bele, a kosa joj se prelivala bakrenastim sjajem.

Uvek je najdirljivija neka beznačajna sitnica i Megreu se, u ovom slučaju, srce steglo kad je pored stopala u cipeli sa visokom potpeticom ugledao bosu nogu; prsti su se videli kroz svilene čarape koje su bile umrljane kapima blata i na kojima se jedna petlja rasparala od pete do iznad kolena.

„Mrtva je, u to nema nikakve sumnje“, reče lekar. „Tip koji je ovo uradio nije je pustio dok nije izdahnula.“

„Može li da se ustanovi kad se to desilo?“

„Pre nepunih sat i po. Još nije nastupila mrtvačka ukočenost.“

Megre je pored kreveta, iza vrata, primetio otvoren orman sa haljinama, mahom večernjim i uglavnom crnim.

„Mislite da ju je zgrabio s leđa?“

„Verovatno, pošto ne vidim tragove borbe. Da vama pošaljem izveštaj, gospodine Megre?“

„Budite ljubazni.“

Ova lepo nameštena soba nije nimalo ličila na sobu kabaretske igračice. Kao i u dnevnom boravku, i ovde je

sve bilo u savršenom redu, osim što je kaput od veštačkog krzna bio bačen preko kreveta, a tašna na naslonjač.

„Otišla je sa Keja Orfevr oko pola deset“, razmišljao je Megre naglas. „Ako je uzela taksi, ovamo je stigla oko deset. Ako je išla metroom ili autobusom, verovatno je stigla malo kasnije. Napadnuta je čim je ušla u stan.“

On priđe ormanu i pažljivo pregleda dno.

„Čekao ju je. Ovde se sakrio i zgrabio ju je za gušu čim je skinula bundu.“

To se odigralo nedavno. Retko im se dešavalo da tako brzo stignu na mesto zločina.

„Nisam vam više potreban?“, upita lekar.

On ode. I policijski komesar je pitao treba li da ostane dok ne dođe istražni sudija, a onda požuri nazad u kancelariju, na dva koraka odatle. Lonjon, koji je očekivao da će mu reći kako ni on nije više potreban, durio se u jednom uglu.

„Niste ništa pronašli?“, upita ga Megre puneći lulu.

„Pregledao sam fioke. Bacite pogled u komodu, u fioku s leve strane.“

Bila je puna fotografija i na svima je bila Arleta. Neke od tih fotografija bile su reklamni snimci, poput onih u izlogu *Pikrata*. Na njima je pozirala u crnoj svilenj haljini, ne u haljini za svaki dan kakvu je sada imala na sebi, već u izuzetno pripijenoj večernjoj haljini.

„Jeste li gledali njenu tačku, Lonjone, budući da ste iz ovog kraja?“

„Nisam je gledao, ali znam u čemu se sastojala. Kao što možete da zaključite na osnovu fotografija u izlogu,